

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de Beatitudine, de Actibus humanis, eorumque Moralitate; de Virtutibus ac Donis, de Vitiis ac Peccatis, & de Legibus, nec-non Dissertationem Theologicam de Probabilitate

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. IV. Corollaria notatu digna

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77355](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77355)

ut dicitur lege ultimâ ff. de *jurisdic. omni* A
judicium.

79. Ex quo probata manet secunda pars, si enim
existentes in territorio alieno, quamvis obiter &
in transitu, statim ac exeunt, hoc ipso liberantur
à legibus proprii territorii, obligantur pariter le-
gibus territorii alieni, eo ipso quod in eo sunt,
quamvis obiter & in transitu. Si enim brevis ab-
sentia sufficit ad eximendum à subjectione legis
proprii territorij, debet quoque sufficere brevis
præsentia ad subiiciendum legibus alieni territo-
rij. Par enim est ut sentiat onus, qui sentit commo-
dum, ut dicitur regulâ 55. de regulis juris in 6.

80. Confirmatur ab inconvenienti quod sequitur
ex adversa sententia, cum enim peregrini & ad-
venæ, ut ostendimus, leges proprii territorii à
quo discesserunt servare non teneantur, si non te-
nerentur legibus loci per quem transeunt, nullis
legibus particularibus obligarentur, atque ita si
esset lex aliqua particularis, quæ tam in proprio
territorio, quam in loco per quem transeunt,
servaretur, ab illa fierent prorsus immunes, quod
absurdum est.

81. Dices: Nemo fit alteri subditus, nisi ratione ori-
ginis, vel domicilij, vel delicti: At peregrini non
sunt subditi Principi loci per quem transeunt, ra-
tione originis, ut per se patet; nec ratione de-
lictî, posito quod non deliquerint in ter-
ritorio alieno; nec etiam ratione domicilij, aut
quasi domicilij, cum ad domicilium acquirendum
requiratur habitatio perpetua, vel quæ saltem
non sit minor majoris anni parte: Ergo peregrini
non tenentur legibus loci per quem transeunt.

Respondeo distinguendo Majorem: Nemo fit
alteri subditus permanentem, nisi ratione originis
vel domicilij, vel delicti, concedo Majorem.
Transeunt, nego Majorem. Ad obligationem
enim & subjectionem transeuntem, sufficit brevis
præsentia, quemadmodum ad transeuntem exem-
ptionem à jurisdictione proprii territorij, sufficit
brevis & transiens absentia.

§. IV.

Corollaria notata digna.

82. EX dictis colligitur primò, advenas & peregrini
nos transeunt per loca in quibus festum ali-
quod celebratur, si sint ibi toto mane diei festi,
teneri sacrum audire, non tamen ibi commorari
ut audiant. Similiter etiam tenentur quandiu ibi
sunt, abstinere ab opere servili die festo, & à ci-
bis prohibitis in die jejuniij. Unde cap. *Ille* dist. 12.
refertur illud Ambrosij ad Augustinum: *Cum*
Romam venio, jejuno sabbato, cum Mediolani
sum, non jejuno. Sic etiam tu ad quam foris Ec-
clesiam veneris, ejus morem serva. Ubi glossa ait: *E*
Viatores tenentur sequi consuetudinem loci ad
quem veniunt.

83. Colligitur secundò, abeuntem mane ex proprio
domicilio, in quo jejuniium obligat, & nocte per-
venientem ad locum ubi jejuniium non obligat,
posse nocte carnare, carnesque comedere, cum
discedens non teneatur servare leges sui domicilij,
sed possit sequi leges favorabiles loci per quem
transit.

84. Colligitur tertio, non posse Mediolanensem
transeuntem per loca ubi diebus quatuor ante pri-
mam Dominicam Quadragesimæ jejunatur, non
jejunare, quia tenetur servare leges & consuetu-
dines loci per quem transit. Similiter ob eandem

rationem non possunt Hispani transeunt per
Galliam, Italiam, vel Germaniam, animalis ex-
tremities & intestina die sabbati comedere,
quamvis hoc eis liceat quando sunt in Hispania,
ex privilegio speciali ipsis concessio per bullam
cruciatam.

Colligitur quartò, irritum esse matrimonium
clandestinum contractum in loco ubi Tridenti-
num servatur ab incolâ loci ubi Tridentinum non
servatur: contra verò ratum ac validum fore ma-
trimonium clandestinum, celebratum in loco ubi
Tridentinum non servatur, ab incolâ loci in quo
Tridentinum servatur; Tum quia ut diximus ad-
venæ & peregrini subiiciuntur legibus loci per
quem transeunt, & possunt uti privilegiis & ex-
emptionibus, quibus gaudent incolæ illius loci:
Tum etiam, quia matrimonium, cum sit quidam
contractus civilis & humanus, sequitur leges &
consuetudines loci in quo celebratur. Quod adeò
verum putant aliqui, ut asserat, quod tamen si quis
eo animo ad locum illum in quo Tridentinum
non servatur se transferret, ut ibi clandestinè
contraheret, valerit matrimonium; cum hoc
non tam sit fraus, quam usus proprii juris, quod
quis à lege habet validè contrahendi in loco Ca-
nonico jure ab onere & conditione per Tridenti-
num statuta exempto. Ita Sanchez lib. 3. de ma-
trimonio disp. 18. Idem alij censent de jejuni-
& observatione diei festi, existimant enim quod
etiam si quis ex industria recederet ab illis locis,
ubi jejuniium vel dies festus celebratur, ut labo-
raret in alio loco, vel ibi non jejunaret, sed car-
nes comederet, non peccaret, quia (inquiunt)
hoc non esset fraus vel dolus, sed fuga quædam
obligationis præcepti, quæ contra præceptum
non est.

Colligitur quintò, vagos qui nullibi domici-
lium habent, nec ullibi diu morantur, teneri le-
gibus loci per quem transeunt; quia per transi-
tum aut brevem moram in locis illis, sunt legi-
bus illorum subditi, eò quòd, ut supra dicebamus,
ad obligationem & subjectionem transeun-
tem sufficit brevis præsentia; quemadmodum
ad transeuntem exemptionem à jurisdictione
proprii territorij, sufficit brevis & transiens ab-
sentia.

DISPUTATIO VI.

De lege pœnali.

HUc usque diximus de lege humana in
communi. Jam de quibusdam illius spe-
ciebus, quæ peculiarem habent difficul-
tatem, differendum est. Ac primò de lege pœnali,
cujus ratio valde ab aliis differens, speciali decla-
ratione & disputatione indiget.

ARTICULVS PRIMVS.

An & quotuplex dari possit lex pœnalis?

Dico primò, dari posse legem purè pœnalem.
Probat, quia nihil impedit quominus
legislator ejusmodi legem ferre possit, quid enim
impediet quominus prohibeat aliquid fieri à sub-
ditis suis, non absolutè quidem, sed conditio-
natè